

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра ветеринарної репродуктології**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет ветеринарної медицини
2026р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ВЕТЕРИНАРНІ ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НЕЗАРАЗНИХ ХВОРОБ
СОБАК І КОТІВ: РЕПРОДУКЦІЯ»**

Галузь знань 21 «Ветеринарна медицина»
Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»
освітня програма «Ветеринарна медицина»
Факультет ветеринарної медицини

Розробники:
Лакатош В.М., к.вет. н., доцент

Київ – 2026р.

Опис навчальної дисципліни. Дисципліну «Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб собак і котів: репродукція» вивчають студенти ОС «Магістр» факультету ветеринарної медицини 5 курсу скороченого терміну навчання денної форми на завершальному етапі підготовки. Робоча програма складається із 2-х модулів. Перший – це «Порушення статевого циклу, акушерська та онкологічна патологія репродуктивних органів собак і котів», який включає вивчення лабораторних та інструментальних методів дослідження в акушерстві, гінекології та андрології собак і котів; ветеринарний сервіс в програмах розведення собак і котів; порушення статевого циклу; акушерську та неонатальну патологію сук і кішок; оперативні методи лікування. Другий, - «Гінекологічна та андрологічна патологія собак і котів», включає гінекологічну патологію сук і кішок; неплодність за генетичної та інфекційної патології собак і котів; неплодність псів і котів; невідкладні стани репродуктивної системи собак і котів. На вивчення дисципліни відводиться 105 год., у т.ч.: лекційних – 15 год., практичних – 30 год. та самостійних – 60 год. Заключною формою атестації студентів є комплексний екзамен.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>211 Ветеринарна медицина</i>	
Освітня програма	<i>Ветеринарна медицина</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Вибіркова</i>	
Загальна кількість годин	<i>105</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>3,5</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>-</i>	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна, дистанційна
Курс (рік підготовки)	<i>5</i>	<i>-</i>
Семестр	<i>10</i>	<i>-</i>
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>-</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>-</i>	<i>-</i>
Лабораторні заняття	<i>30 год.</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>60 год</i>	<i>-</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>3 год.</i>	<i>-</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – підготовка студентів до виконання професійних завдань в галузі відтворення собак і котів.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню:

- Анатомія свійських тварин.
- Фізіологія тварин.
- Патофізіологія тварин.
- Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія.
- Клінічна діагностика хвороб тварин.
- Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин з основами андрології.
- Репродуктологія тварин.

Набуття компетентностей.

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності;

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.

СК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

СК 11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

СК 19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

Програмні результати навчання:

- **ПРН 1.** Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
- **ПРН 2.** Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
- **ПРН 4.** Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

- **ПРН 10.** Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
- **ПРН 17.** Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
- **ПРН 20.** Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

Компетенції Першого дня

1. Демонструвати розуміння етичних та правових рамок, в яких має працювати лікар ветеринарної медицини, включаючи професійні аспекти, аспекти, що пов'язані з благополуччям тварин, власників тварин, громадським здоров'ям, суспільні та екологічні аспекти, пов'язані з професійною діяльністю.

2. Розуміти методи наукових досліджень, внесок фундаментальних і прикладних досліджень у науку та реалізацію принципу 3Rs.

3. Демонструвати базові знання з організації, управління та законодавства, пов'язаного з ветеринарною практикою. Розуміти економічний та емоційний контекст, в якому працює лікар ветеринарної медицини.

4. Сприяти та контролювати збереження здоров'я та безпеки себе, пацієнтів, власників тварин, колег та навколишнього середовища під час здійснення професійної діяльності; демонструвати знання про принципи забезпечення якості; застосовувати принципи управління ризиками на практиці.

7. Належно оформляти клінічну документацію та документи для власників тварин, а також, за необхідності, звіти про клінічні випадки у формі, задовільній для відповідної аудиторії.

9. Вміти критично мислити, здійснювати перегляд та оцінку літератури та презентацій.

10. Розуміти та застосовувати принципи концепції Єдиного здоров'я для забезпечення належної клінічної практики у ветеринарії, а також науково обґрунтованої та доказової ветеринарної медицини.

12. Використовувати професійні здібності для сприяння розвитку ветеринарних знань та реалізації концепції "Єдине здоров'я" з метою сприяння здоров'ю, безпеці та благополуччю тварин, людини і навколишнього середовища, а також досягнення Цілей сталого розвитку ООН.

19. Розробляти відповідні плани лікування пацієнтів та проводити лікування в інтересах кожної тварини під опікою, використовуючи доступні ресурси, а також надавати відповідні власні міркування щодо охорони здоров'я тварини та людини та навколишнього середовища.

20. Надавати невідкладну і першу медичну допомогу тваринам поширених видів. Розставляти пріоритети та розподіляти ресурси відповідно до кожної конкретної ситуації.

22. Збирати, зберігати та транспортувати зразки, обирати відповідні діагностичні тести, здійснювати інтерпретації та мати розуміння щодо обмеження результатів тестів.

24. Використовувати базове діагностичне обладнання та ефективно проводити обстеження тварин відповідно до конкретного випадку, згідно з належною практикою охорони здоров'я та біобезпеки і чинними нормативними документами. Розуміти внесок цифрових інструментів та штучного інтелекту у теорію і практику ветеринарної медицини.

25. Розпізнавати ознаки можливих захворювань тварин , що підлягають повідомленню до відповідних державних органів, зоонозів, а також ознак жорстокого поводження з тваринами та вживати відповідних заходів, у тому числі повідомляти відповідні органи влади.

27. Правильно і відповідально призначати пацієнтам ліки та видавати їх відповідно до Законодавства та останніх настанов.

31. Безпечно проводити тварині седацію, загальну та регіональну анестезію; застосовувати хімічні методи витримки.

38. Консультувати населення та впроваджувати програми профілактики та ліквідації хвороб відповідно до захворювання та виду тварин, прийнятих стандартів здоров'я тварин, їх добробуту, громадського здоров'я та охорони навколишнього середовища.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1. Порушення статевого циклу, акушерська та онкологічна патологія репродуктивних органів собак і котів														
Тема 1. Лабораторні та інструментальні методи в акушерстві, гінекології та андрології собак і котів	1	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Вагінальні дослідження сук і кішок. УЗД статевих органів.	2	7	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Програми розведення собак і котів. Порушення статевого циклу	3	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Порушення еструсу у сук	4	7	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Акушерська та неонатальна патологія сук і кішок	5	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Ускладнення вагітності у сук і кішок. Дистоція.	6	7	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Оперативне акушерство, гінекологія та андрологія собак і котів.	7	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Оперативні методи лікування. Хіміотерапія.	8	7	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Всього за модуль 1		52	8	-	16	-	28	-	-	-	-	-	-	-

Змістовний модуль 2. Гінекологічна та андрологічна патологія собак і котів													
Тема 9. Гінекологічна патологія сук і кішок	9	6	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Запальні процеси в статевих органах сук і кішок.	10	8	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Неплідність за генетичної та інфекційної патології собак і котів	11	6	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Вроджена патологія. Інфекції неплідних собак і котів	12	8	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 13. Неплідність псів і котів.	13	6	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 14. Аналіз клінічних випадків діагностики та лікування неплідних псів і котів із запліднювальною та парувальною імпотенцією.	14	8	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 15. Невідкладний стан репродуктивної системи собак і котів	15	6	1	-	2	-	5	-	-	-	-	-	-
Всього за модуль 2		53	7	-	14		32	-	-	-	-	-	-
Усього годин		105	15	-	30	-	60	-	-	-	-	-	-

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Лабораторні та інструментальні методи дослідження в акушерстві, гінекології та андрології собак і котів.	2
2.	Ветеринарний сервіс в програмах розведення собак і котів. Порушення статевого циклу.	2
3.	Акушерська та неонатальна патологія сук і кішок.	2
4.	Оперативне акушерство, гінекологія та андрологія собак і котів.	2
5.	Гінекологічна патологія сук і кішок.	2
6.	Неплідність за генетичної та інфекційної патології собак і котів.	2
7.	Неплідність псів і котів.	2
8.	Невідкладні стани репродуктивної системи собак і котів.	1
	Всього	15

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	УЗД в акушерстві, гінекології та андрології собак і котів.	2

2.	Вагінальні дослідження сук і кішок.	2
3.	Програми розведення собак і котів.	2
4.	Порушення еструсу у сук.	2
5.	Ускладнення вагітності у сук і кішок.	2
6.	Дистоція у сук і кішок. Неонатальна патологія	2
7.	Оперативні методи лікування в акушерстві, гінекології та андрології собак і котів.	2
8.	Хіміотерапія в онкогінекології та онкомамології та онкоурології.	2
9.	Вагініти та ендометрити у сук і кішок.	2
10	Залозисто-кістозна гіперплазія ендометрію та піометра у сук і кішок.	2
11	Вроджена патологія у неплідних собак і котів.	2
12	Інфекції та інвазії неплідних собак і котів.	2
13	Діагностика та лікування псів і котів із запліднювальною імпотенцією.	2
14	Діагностика та лікування псів і котів із парувальною імпотенцією.	2
15	Ветеринарна допомога собакам і котам за невідкладного стану репродуктивної системи.	2
	ВСЬОГО	30

5. Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Обладнання для УЗД собак і котів з акушерською, гінекологічною та андрологічною патологіями.	4
2	Ендоскопічне обладнання для акушерського і гінекологічного дослідження сук і кішок.	3
3	Методики досліджень біологічного матеріалу в діагностиці акушерської, гінекологічної та андрологічної патології у собак і котів	4
4	Знеболення за оперативного лікування собак і котів в акушерстві, гінекології та андрології	3
5	Контроль вагітності і родів у сук і кішок.	4
6	Синдром «згасання» новонароджених цуценят і кошенят.	3
7	Препарати та методи контролю стану тварин при хіміотерапії собак і кішок з онкопатологією молочної залози та ТВС.	4
8	Інструменти та матеріали для оперативного лікування сук і кішок з онкопатологією молочної залози.	3
9	Лабораторні дослідження при лікуванні сук і кішок із запальними процесами у статевих органах.	5
10	Патогенез КГЕ та піометри у сук і кішок.	4
11	Лабораторні дослідження неплідних собак і котів з вродженими патологіями.	5
12	Експрес-методи/тести в акушерстві, гінекології та андрології	4

	собак і котів	
13	Аналізатори для оцінювання якості сперми у псів і котів.	5
14	Патогенез парувальної імпотенції у псів і котів.	4
15	Надання допомоги собакам і котам за невідкладних станів репродуктивної системи.	5
	Всього	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- оцінювання звітів практичних робіт;
- оцінювання есе за виконання самостійної роботи.

7. Методи навчання:

- проблемне навчання;
- практико-орієнтоване навчання;
- навчання через дослідження;
- навчальні дискусії та дебати;
- командна робота.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання, бали
Модуль 1. Порушення статевого циклу, акушерська та онкологічна патологія репродуктивних органів собак і котів		
Тема 1. Лабораторні та інструментальні методи дослідження в акушерстві, гінекології та андрології собак і котів		
Практична робота 1.	УЗД в акушерстві, гінекології та андрології собак і котів.	7
Практична робота 2.	Вагінальні дослідження сук і кішок.	7
Тема 2. Ветеринарний сервіс в програмах розведення собак і котів. Порушення статевого циклу		
Практична робота 3.	Програми розведення собак і котів.	7
Практична робота 4.	Порушення еструсу у сук	7
Тема 3. Акушерська та неонатальна патологія сук і кішок		
Практична робота 5.	Ускладнення вагітності у сук і кішок.	7
Практична робота 6.	Дистоція у сук і кішок. Неонатальна патологія.	7
Тема 4. Оперативне акушерство, гінекологія та андрологія собак і котів.		
Практична робота 7.	Оперативні методи лікування в акушерстві, гінекології та андрології собак і котів (кесарів розтин,	7

	оваріогістеректомія, орхідектомія).	
Практична робота 8.	Хіміотерапія в онкогінекології та онкомамології та онкоурології.	
Самостійна робота 1.	Методики досліджень біологічного матеріалу в діагностиці акушерської, гінекологічної та андрологічної патології у собак і котів.	7
Самостійна робота 2.	Знеболення за оперативного лікування собак і котів в акушерстві, гінекології та андрології.	7
Модульний тест 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Гінекологічна та андрологічна патологія собак і котів		
Тема 5. Гінекологічна патологія сук і кішок		
Практична робота 9.	Вагініти та ендометрити у сук і кішок (аналіз клінічних випадків).	8
Практична робота 10.	Залозисто-кістозна гіперплазія ендометрію та піометра у сук і кішок.	8
Тема 6. Неплідність за генетичної та інфекційної патології собак і котів		
Практична робота 11.	Вроджена патологія у неплідних собак і котів.	8
Практична робота 12.	Інфекції неплідних собак і котів.	8
Тема 7. Неплідність псів і котів		
Практична робота 13.	Діагностика та лікування псів і котів із запліднювальною імпотенцією.	8
Практична робота 14.	Діагностика та лікування псів і котів із парувальною імпотенцією.	8
Тема 8. Невідкладні стани репродуктивної системи собак і котів		
Практична робота 15.	Ветеринарна допомога собакам і котам за невідкладного стану репродуктивної системи.	8
Самостійна робота 1.	Експрес-методи/тести в акушерстві, гінекології та андрології собак і котів.	7
Самостійна робота 2.	Надання допомоги собакам і котам за невідкладних станів репродуктивної системи	7
Модульний тест 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1069>)
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Березовський А., Харенко М., Хомин С. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин. 2017
2. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (МЕБ): <http://www.oie.int/>
3. Інформаційні ресурси:
4. Лакатош В.М. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення собак і котів. Навчальний посібник / Київ, 2020. – 301 с.
5. Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України: library.nubip.edu.ua
6. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>
7. Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних Наук: www.dnsgb.com.ua
8. Chandler E. A., Gaskell R. M., Gaskell C. J. Feline Medicine and Therapeutics, 3rd Edition. 2008.
9. England G. Allen's Fertility & Obstetrics in the Dog 2nd Edition.1998.
- 10.FAO: <http://www.fao.org>.
- 11.Kohn B., Schwarz H., Niemand H. G. Praktikum der Hundeklinik. 2017.

12. Maureen McMichael Handbook of Canine and Feline Emergency Protocols, 2nd Edition. 2014.
13. Penninck D., Marc-André d'Anjou. Atlas of Small Animal Ultrasonography. 2008.